

mod, at en enkelt Arbejdsgiver brød ud og kastede sine Folk paa Gaden, som det hedder. Det kan nemlig ikke ske paa anden Maade end med Samtykke af den øverste Ledelse indenfor Arbejdsgiverforeningen. Ingen Arbejdsgiver i Danmark, der staar i Organisationen, kan erklære Lockout, uden at han har Arbejdsgiverforeningens øverste Ledelses Samtykke. Men saaledes er det ikke i Arbejderorganisationerne. Der kan iværksættes Strejke ved en Beslutning af de paagældende Personer. Endog kan en, som man kalder det, lille Klat, nogle faa Mænd i et enkelt Værksted iværksætte Strejke under visse givne Omstændigheder. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa, hvilke Begrænsninger der er, men det er en Skavank ved Ordningen, som jeg vilde ønske, man en Gang kunde faa ændret saaledes, at Arbejdernes øverste Ledelse fik et absolut Veto med Hensyn til Iværksættelse af Arbejdsstandsninger af Arbejdere paa samme Maade, som Arbejdsgiverforeningen har det for Arbejdsgivere, saa vilde der være sket et stort Skridt fremad i Retning af at skaffe Fred og Ro indenfor Arbejdsomraadet.

I øvrigt maa jeg erklære i Dag som tidligere, at jeg ikke har været i Stand til at finde et Forslag, som jeg vilde anse det for fornøftigt at fremsætte for Lovgivningsmagten, til lovordnede Regler for Arbejdsforholdets Ordning. Men det er selvfølgelig ingenlunde ensbetydende med, at noget saadant ikke kunde findes. Det er meget muligt, at det kan ske, og jeg skal være den første til at byde et saadant Forslag Velkommen, hvis det virkelig byder Fordele udover de rent frivillige Overenskomster, som vi allerede have. Men som jeg sagde — og det glæder mig, at det blev erkendt ved Udtalelser i Gaar af den højtærede Indenrigsminister — det er nu, som de Herrer alle vide, lykkedes i alt væsentligt for de to Organisationer Ledere ved velvillig og loyal imødekommende Behandling fra begge Sider — jeg skal altid erkende, at det have vi altid mødt — at tilvejebringe nogenlunde taalelige Forhold og i hvert Fald afværge meget store Kalamiteter. Det eneste Omraade, hvorpaa jeg kunde tænke mig, at man kunde ønske Lovgivningsmagtens Indgriben, skulde være,

om man en Gang — hvad jeg meget vilde ønske — kom til en Revision af det, jeg kalder Arbejdsforholdets Grundlov, Overenskomsten af 5. September 1899. Hvis en saadan Revision fandt Sted, og de to Organisationer derom kunde enes, vilde det være meget hensigtsmæssigt at faa givet dennes øverste mæglende og dømmende Organisation, den eneste, vi have, der har Lovgivningsmagtens Stempel paa sig, den saakaldte permanente Voldgiftsret, en noget udvidet Myndighed. Vi have ofte savnet dens Afgørelse i Spørgsmaal, der laa naturligt for den. Men paa Grund af Voldgiftsrettens egen Opfattelse af sit Mandat vilde den ikke gaa udover en bestemt Grænse. Det maa vi andre selvfølgelig bøje os for, da det er Retten selv, der har Ansvar for, hvor den lægger Grænsen for sin Kompetence. Men jeg mener, som sagt, at hvis de to Organisationer kunde enes om en Revision af dette Aktstykke af 5. September 1899, vilde man vistnok med Tak modtage en Haandsrækning af Lovgivningsmagten for at faa givet denne ved Lov instituerede Voldgiftsret et noget større Omraade.

Den højtærede Minister nævnedes i Gaar, at han havde indsamlet et betydeligt Materiale af Love og Forslag og Vedtægter og lignende fra andre Lande i Europa og ladet dette Materiale bearbejde for Rigsdagen, og at han maaske vilde bekendtgøre det paa anden Maade. Det er meget rosværdigt, og det kan jeg ikke fra mit Standpunkt have det allertjærneste imod, tværtimod, men jeg vilde da henstille til den højtærede Minister, om han, samtidig med at han har samlet dette Materiale, der, saa vidt jeg forstod ham, væsentlig var officielle Aktstykker, Love og Lovforslag, ikke vil se bort fra Nødvendigheden af tillige at skaffe sig Raadighed over de Love og Regler, der ad privatretlig Vej ere tilvejebragte mellem Organisationerne i de forskellige Lande. Jeg kender jo nok en Del til dette, men ikke tilstrækkeligt til at kunne udtale mig om, hvor vi maaske kunde hente nyttige Erfaringer, og hvor ikke. Vore nærmeste Nabolande, Sverige og Norge, have, som bekendt, i alt væsentligt faaet deres Impulser fra os. Skønt vi selv ere komne ret sent frem, ere vi dog komne nogle Aar forud for Sverige og end-